

TÜRKÇE-MAKEDONCA KİTAPLARIN TÜRK DİLİNİN ÖĞRETİLMESİNDE VE TÜRK EDEBİYATININ TANITILMASINDA ETKEN OLARAK

Doç. Dr. Mariya Leontiç

Özet: Son dönemde Türkiye ile Makedonya arasında her alanda iş birliği gelişti. Bunun neticesi olarak Türkçeye karşı ilgi arttı. Kurslarda ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölümlerinde Türkçeyi öğrenen öğrenci sayısı da arttı. Yeni şartlar, yeni kitaplar icap etti.

Türkçeyi öğreten öğretmenler var olan kitaplardan yararlanıyorlar, fakat onların yeni kitaplara da ihtiyaçları var. Başlangıçta, özellikle Türkçe-Makedonca iki dilli kitaplar öğretmenlere de öğrencilere de yararlı oluyorlar. Bunun yararını yıllarca hissettik ve bu tecrübeyi diğerlerine de bu bildiriyle aktarmayı amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Türkçe-Makedonca kitaplar, iki dilli kitaplar, iki dilli kitapların yararı

1.Giriş

Son dönemde Türkiye ile Makedonya arasında her alanda iş birliği gelişti ve bunun neticesi olarak Türkçeye karşı ilgi arttı. Türk dili genellikle kurslarda ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğrenilir.

Öğrenci Türk dilini öğrenmek için farklı dil eğitimi aşamalarından geçmektedir: ses eğitimi, dinleme eğitimi, okuma eğitimi, konuşma eğitimi, gramer eğitimi, el yazısı eğitimi, Türk edebiyatı ve Türk kültürü öğretimi. Bu dil eğitimi çalışmalarında başlangıçta yazılı metinlerin rolü büyüktür.

Kurslarda Türk dili genellikle gündelik iletişim için adım adım bol uygulamalarla okunur ve Türkiye’de hazırlanmış ve yayınlanmış Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme kitapları kullanılır. Burada anlamalı dinleme, konuşma, anlamalı okuma ve yazma dil becerilerinin iletişimsel yaklaşımları geliştirilir. Öğrencilere Türk dilini genişletmek için Türkçe-Makedonca ya da sade Türkçe kitapların okunması da tavsiye edilir.

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümlerinde geleceğin Türkçe öğretmenleri, profesörleri ve çevirmenleri yetişmektedir. Makedonya’da Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü “Aziz Kiril ile Metodiy” Üniversitesinin “Blaje Koneski” Filoloji fakültesinde ve “Gotse Delçev” Üniversitesinin Filoloji fakültesinde vardır. Her Bölümün ortak noktaları ve kendilerine ait özellikleri vardır. Bu Bölümlerde okuyan öğrenciler Türk dilini öğrenip Morfoloji, Sentaks, Türk edebiyatı, Türk dil tarihi, Türk diyalektolojisi, Osmanlı-Türkçesi ve benzer öğretime geçebilmeli. Türk dilini öğreten öğretmenler var olan kitaplardan yararlanıyorlar, fakat onların yeni kitaplara da ihtiyaçları var.

Bu yazıda, İstip “Gotse Delçev” Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde *Çağdaş Türk Dili* dersi ve bu derste Türk dilini öğrenmek için kullanılan iki dilli Türkçe-Makedonca kitaplar tanıtılacaktır.

2. Türkçe-Makedonca Metinlerin ve Türkçe-Makedonca Kitapların Türk Dilinin Öğretilmesinde Yararı

İştip “Gotse Delçev” Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğretmenlik ve çeviri grubu vardır ve burada, geleceğin Türkçe öğretmenleri, profesörleri ve çevirmenleri yetişmektedir. Filoloji fakültesinin müfredatına göre ilk iki yılda öğrenciler birlikte okumakta, üçüncü yılda ise öğretmenlik ve çevirmenlik grubuna ayrılmaktadır. Bu sebeple ilk yılda öğrenciler Türk dilini öğrenip ikinci yılda Türkçe derslerini Türkçe olarak dinlemeliler. Bu hiç de kolay bir görev değil çünkü öğrencilerin Türkçesi de Makedoncası da farklı seviyelerde. Bu gruplarda, Türkçeyi farklı seviyelerde bilen ve Türkçeyi farklı sebeplerden bilmeyen Türk öğrencileri, Türkçeyi öğrenmek isteyen Makedon, Torbeş, Arnavut, Romen, Ulah, Boşnak, Sırp, Hırvat öğrencileri, karışık evliliklerden olan eşler ve çocuklar vardır. Türkçeyi bilen öğrenci genellikle fakülte seviyesi için Makedoncayı yeterince bilmiyor, Makedoncayı bilen öğrenci ise Türkçeyi başlangıç seviyesinden öğrenmeli. Profesör böyle karma sınıflarda çalışırken herkesin ihtiyaçlarına dikkat etmeli ve onları gerçekleştirmek için bir yol bulmalı. Tabii ki böyle karma gruplar için ne Türkiye’de ne de Makedonya’da kitap yazılmıştır. Genellikle Türk dili kitapları yabancılar için ya da Türkçesi ana dili olan öğrenciler için hazırlanmıştır. Sonuç olarak çözümü iki dilli metinlerde ve Türkçe-Makedonca kitaplarda buldum.

İlk önce haftada iki dersle ve iki uygulamayla Türkçeyi yoğun öğretmek için metinlerin evrenselliğinden dolayı TÖMER’in “*Türkçe Öğreniyoruz*” adlı kitabını *Çağdaş Türk Dili* dersi için seçtim. Mehmet Hengirmen ve Nurettin Koç büyük bir hünerle bir yandan Türkçeyi iletişimsel bir yaklaşımla öğretirlerken aynı zamanda Türk coğrafyasını, kültürünü, medeniyetini, Türk edebiyatının antolojik fıkra, şiir ve öykülerini de sunmaktadırlar. Bunun büyük bir kısmını diğer kitaplarda da bulabilirsiniz, fakat her şeyden daha önemli öğrenciler Türk coğrafyasını, kültürünü ve medeniyetini öğrenirken bu metinlerde kendi kültürleriyle ilgili izler ve bağlantılar da bulmaktadırlar. Bu ise öğrencileri şaşırtıyor, olumlu etkiliyor, düşünmeye ve Türk kültürünü kendi açısından değerlendirme yeteneğini kazanmaya teşvik ediyor.

İlk üç sömestirde *Çağdaş Türk Dili* derslerinde Türkçeyi kısa zamanda öğretmek için “*Türkçe Öğreniyoruz*” kitabında bulunan metinleri Türkçeden Makedoncaya çevirdim ve alıştırma anahtarlarını hazırladım.¹ Tabii ki bu çok zamanımı aldı, fakat yararını yıllarca hissediyorum. Öğrenciler çeviri sayesinde metni ve grameri kolay anlıyorlar ve enerjilerini metinlerden ilham alarak başlangıçta diyalog kurmalara, daha ileri seviyelerde ise yorumlara ve tartışmalara yöneliyorlar. Aynı zamanda Türkçeyi iyi bilmeyenler boşluklarını dolduruyorlar, Makedoncayı iyi bilmiyenler ise Türkçe sayesinde yeni kelimeler ve doğru ifadeler öğrenmiş oluyorlar. Böylece ilk üç sömestirde öğrenciler Türkçesini ve Makedoncasını sınavı öğretmelik ile çevirmenlik grubu arasında geçiş yapmaktadırlar.

Çağdaş Türk Dilinin uygulamalarını ise başlangıçta TİKA’nın, bu yıldan itibaren ise Yunus Emre Türk Kültür Merkezi’nin aracılığıyla Türkiye’den gelen öğretim üyeleri gerçekleştirdiler (2010-2011 eğitim yılında Dr. Sevim Hilmioğlu, 2011-2012 eğitim yılında Doç. Dr. Cemal Aksu). Sevim Hilmioğlu ve Cemal Aksu uygulamalarda “*Türkçe Öğreniyoruz*” kitabında bulunan metinlerden, kütüphanemizde bulunan Türkçe-Makedonca kitaplardan yararlandılar, daha ileri seviyeler için ise kendileri Türk edebiyatından güzel

¹ Mehmet Hengirmen’i ve Nurettin Koç’u tanımadığım için onlardan metinlerin çevirisi için izin alamadım. Bir gün bu yazıyı okurlarsa umarım anlayış gösterirler.

şiiirler, öyküler seçip işlediler, seminer çalışması için ise öğrencinin seviyesine göre şiir, öykü veya romanı yazılı ödev olarak verdiler.

İlk nesilden itibaren Türkçe-Makedonca kitapları ek kitap olarak tavsiye ediyorum. Geçen iki yılda iki dilli kitaplarımı evden öğrencilere getiriyordum, geçen yıldan itibaren kütüphanemiz olduğu için öğrencileri kütüphanede çalışmaya, araştırmaya ve kendi gönüllerine göre kitap seçmeye teşvik ediyorum. Kütüphaneciden duyduğuma göre Türkçe-Makedonca kitaplar Makedoncayı öğrenen Türkiyeli öğrenciler tarafından da çok aranmaktadır.

Türkçe-Makedonca kitaplar özellikle ilk üç-dört sümestirde çok yararlı oluyorlar. Öğrenciler başkasından yardım almadan, bilmedikleri her kelime için sözlük araştırmadan bir metin okuyup anlayabilmekteler. Öğrencilere sözlükleri araştırmak bazen ilginç gelir, fakat bir metinde fazla bilmedik kelime çıkınca okumak sıkıcı olabilir ve okuyuş akışını bozabilir. Özellikle dersi takip etmeye mecbur olmayan ve genellikle çalışan öğrencilere Türkçe-Makedonca kitaplar kolaylık sağlamaktadır. Böylece öğrenci tek başına okuyarak yeni kelimeler ve ifadeler öğrenerek bir dile daha çabuk vakıf olabilir.

Gisela Ernst-Slavit ve Margaret Mulhern iki dilli eğitimi ve iki dilli kitapların yararını yıllarca araştırmışlar ve edindikleri tecrübeleri birçok yazıya ve kitaba aktarmışlardır. Onların Amerika'daki tecrübeleri ve benim Makedonya'daki tecrübem benzeşir, fakat bu konu Makedonya'da yok denecek kadar az işlenmiştir.

Gisela Ernst-Slavit, Margaret Mulhern ve benim görüşlerime göre, iki dilli kitapların yararları çok yönlüdür, öğretmen öğrencilerin ihtiyaçlarına göre değerlendirmesi açısından da önemlidir.² Türkçe-Makedonca kitaplar şu açıdan öğrencilere yararlı olabilirler:

- a) **Yeni kelime ve ifadeleri daha çabuk öğrenmesini sağlar:** iki dilli kitaplar tanımadık kelimeleri ve cümle yapılarını aynı anda öğrencilerin bildiği dilde öğrenme imkânını vermektedir;
- b) **Edebiyata karşı teşvik eder:** bir dilde iyi okuyabilen öğrenci yanında diğer dilde olan metni de iyi okumasını ister;
- c) **Edebiyat zevki gelişir:** iki dilli kitapları okumaya alışkanlık edinen öğrenci belirli edebiyatı her iki dilde okumaktan zevk alır;
- d) **Çeviri kabiliyeti gelişir:** iki dilli kitapları okuyarak öğrenci bir dilin ifadeleri diğer dile nasıl aktarıldığını öğrenerek çeviri kabiliyetini geliştirir.
- e) **Kaliteli yazmayı etkiler:** öğrenciler kaliteli tanınmış yazarları ve onların eserlerini iki dilde okuduklarında iki dilde de söz varlığını genişletirler ve kaliteli yazarlar;
- f) **İki dile karşı aynı değer verme duygusunu sağlar:** öğrenci bildiği ve öğrendiği dili yanyana görünce iki dilin aynı derecede önemli olduğunu hisseder;
- g) **Olumlu kültür örnekleri verir:** iki dilli kitaplar kültür farklılıklarının olumlu olarak benimsenmesine etken olur;
- h) **Empatiyi uyandırır:** iki dilli kitaplar kitaptaki olan kahramanlara karşı empatinin daha çabuk uyanmasını sağlar;

² Gisela Ernst-Slavit Washington State University-Vancouver'de, Margaret Mulhern ise Boise State University'de profesördür. Bakınız: Ernst, Slavit Gisela. Mulhern, Margaret. (2003). Bilingual Books: Promoting Literacy and Biliteracy in the Second - language and Mainstream Classroom. *Reading Online*, 7(2): <http://www.readingonline.org/articles>.

- i) **Kavrama kabiliyeti gelişir:** iki dilli kitaplar kavrama kabiliyetini geliştirir ve hızlandırır;
- j) **İşbirliğini geliştirir:** iki dilli kitapların analizinde ya da anlatmasında bir dili daha iyi bilen öğrenci diğer dili daha az bilen öğrenciye yardım etmeye gerek duyar, böylece birlikte çalışma da gelişir fakat aynı zamanda belirli dilin alanında yetkisini de ispatlamış olur;
- k) **Eğlenmeye yol açar:** iki dilli kitaplar öğrencilerin iki dilde kendi bilgilerini araştırıp sınarken eğlenceye de yol açar.

3. Türkçe-Makedonca Kitapların Türk Edebiyatının Tanıtılmasında Rolü

İki dilli kitaplar belirli bir ihtiyaçtan dolayı hazırlanıp yayımlanmaktadırlar. Geçmişte olduğu gibi bugün de onların sayısı azdır. İki dilli kitaplar yayın evleri için cazip kitaplar değil çünkü fazla sayfa ve büyük ekip çalışması icap ediyor, bu ise büyük masraf, az kazanç anlamına geliyor. Fakat bu kitapların yararını görenlerin ve bilenlerin sayesinde Amerika Birleşik Devletler’de 1980’lerin başından itibaren iki dilli kitapların sayısı artmaktadır.

Mesleğimin başlangıcından beri kitaplarımın çoğunu iki dilli olarak hazırladım, fakat onların iki dilli olarak yayınlanması Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın TEDA (Türk kültür, sanat ve edebiyatının dışa açılma) projesi sayesinde başladı. TEDA, Türk kültür, sanat ve edebiyatının klasik ve çağdaş eserlerinin ilgili ülkelerin tanınmış yayınevlerince Türkçe dışındaki dillere çevrilmesi, o dilin konuşulduğu ülkede yayınlanması ve tanıtılması esasına dayalı özünde “çeviri ve yayım” destek projesidir. TEDA projenin hedefi, Türk kültür, sanat ve edebiyatını yurt dışına, entelektüel hedef kitle ile buluşturarak Türk kültür, sanat ve edebiyatının kaynaklarına yönlendirmektir. Ben de bu projeden yararlanarak bütün çevirilerimi Türkçe-Makedonca olarak yayınlanmasına ısrar ettim. Bu yolda bana destek olan TEDA projesine, BATA Press Milenium Yayın Evine ve TOPER Yayın Evine teşekkür ederim. Bu kitapların Makedoncaya çevrilmesi için izin veren yazarlara ve onların ailelerine, bu kitapların hazırlanmasında bana yardımcı olan hocalarıma ve meslektaşlarıma da gönülden teşekkür ederim. Onların sayesinde Türkçe-Makedonca kitaplardan hem Türk okuyucusu hem de Makedon okuyucusu yararlanmaktadır.

Makedonya Çevirmenler Birliği Taško Georgiev’in girişimiyle ve DİVERSİTY Kata Kūlavkova’nın teşebbüsüyle, Makedonya ile Türkiye arasında edebiyat köprülerini kurmak amacıyla birçok edebiyat kitabını Türkçe-Makedonca olarak yayımladılar.

Türkçe-Makedonca kitapların yararlı olması için çevirilerin, ön sözlerin, son sözlerin, yazarların biyografileri vs. iyi olması şarttır. Bu sebeple bu kitapları ve çevirileri uzmanlara, yazarlara, editörlere, düzeltmenlere ve benzer kişilere okutmak gerekir. Özellikle Türkiye’den Makedonya’ya, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümlerine gelen öğretim elemanları bu konuda yardımcı olabilirler. Gelecekte bu iki dilli kitapların daha kaliteli hazırlanması amacıyla Türkiye ile Makedonya arasında yetkili ekipler oluşturulabilir.

Makedonya’da kitaplar yayımlanmadan önce kütüphane bilgi kartı için İSBN numarası Milli kütüphaneden alınır, kütüphanenin kitap listesine kaydolur ve kitap yayımlandıktan sonra yayımcı kütüphaneye birkaç adet verir. Makedonya Milli kütüphanesinin kitap listesinde 15 Türkçe-Makedonca kitap bulunmaktadır, bunlardan on biri Türkiyeli yazarları içermektedir, bir kitap bir Kosova yazarını iki dilli kitapla tanıtmış, dört

kitap ise Makedonya Türk yazarına aittir. Bu listede Türkçe-Makedonca kitapların başlıkları, yazarları ve çevirmenleri bulunmaktadır:

MAKEDONYA MİLLİ KÜTÜPHANESİNİN KİTAP LİSTESİNDE BULUNAN TÜRKÇE-MAKEDONCA KİTAPLAR		
	Türkiyeli Yazar/lar ve Kitabın Başlığı	Türkçeden Makedoncaya Çevirmen/ler
1.	Emre Yunus – Емре Јунус. (1991). <i>Sevelüm Sevillelüm - Да сакаме да не сакаат</i> . Birlik – Скопје.	Emin İlhami
2.	Şen S. Eyüp. – Шен Ејуп. (2002). <i>Kanatlanmış Düş. – Раскрилен сон</i> . Наша книга – Скопје.	Bayram Esad
3.	Demirağ Fikret, Kansu Mehmet. - Демираг Фикрет, Кансу Мехмет. (2003). <i>Kıbrıslı Türk Şiiri – Кипарска турска поезија</i> . Огледало - Скопје.	Emin Rifat Leontiç Mariya
4.	Külebi, Cahit. - Кулеби, Џахит. (2007). <i>Lirik - Лирика</i> . Бата пресс – Скопје.	Leontiç Mariya
5.	Akbaş Ali. - Акбаш Али. (2008). <i>Kuş Sofrası - Пмучја софра</i> . ТОПЕР - Скопје.	Leontiç Mariya
6.	Nesin Aziz, Alptekin Berat Ali - Несин Азиз, Алптекин Берат Али. (2008). <i>Türk Hayvan Masalları - Турски приказни за животните</i> . Бата пресс – Скопје.	Leontiç Mariya
7.	Pertev Raşit. - Пертев Рашит. (2009). <i>Yüzyılın Ozanı – Поет на столетието</i> . Огледало – Скопје.	Leontiç Mariya
8.	Erden Aysu, Mutlu Ayten. – Ерден Ајсу, Мутлу Ајтен. (2010). <i>Mozaik – Мозаик</i> . (Çağdaş Türk Şiirinin Antolojisi). Uluslararası PEN'in DIVERSİTY dizisi- Üsküp.	Emin İlhami Leontiç Mariya
9.	Erden Aysu, Aral İnci. – Ерден Ајсу, Арал Инци. (2010). <i>Mozaik – Мозаик</i> . (Çağdaş Türk Öykünün Antolojisi). Uluslararası PEN'in DIVERSİTY dizisi-Üsküp.	Emin İlhami, Emin Rifat, Ahmed Oktay, İsmail Gülhinal, Selim Talat, Leontiç Mariya
10.	Mutlu Ayten - Мутлу Ајтен. (2011). <i>Uzun Gemide Akşam – Нок на долгиот брод</i> . Бата пресс.	Leontiç Mariya
11.	Karabulut Özcan - Карабулут Озџан. (2011). <i>Aşkın Halleri - Состојби на љубовта</i> . ТОПЕР – Скопје.	Leontiç Mariya
	Makedonya Türk Yazar/lar ve Kitabın Başlığı	Türkçeden Makedoncaya Çevirmen/ler
1.	Emin İlhami – Емин Илхами. (1965). <i>Taş Ötesi – Отаде каменот</i> . Култура – Скопје.	Emin İlhami
2.	Emin İlhami – Емин Илхами. (1974). <i>Gülçiçekhane – Ѓулчиџекхана</i> . Култура – Скопје.	Emin İlhami
3.	Emin İlhami – Емин Илхами. (2003). <i>Gülyol – Ѓуллат</i> . Макавеј – Скопје.	Emin İlhami
4.	Emin İlhami – Емин Илхами. (2009). <i>Gülkaya – Ѓулкарна</i> . Дијалог – Скопје.	Emin İlhami
	Kosova Türk Yazar/lar ve Kitabın Başlığı	Türkçeden Makedoncaya Çevirmen/ler
1.	Mercan Hasan – Мерџан Хасан. (1974). <i>Resimlerde Dünya – Во цртежите свет</i> . Култура – Скопје.	Emin İlhami

4. Sonuç

Makedonya'daki büyük şehirlerin dışındaki eğitim çok nadir standart şartlarda gerçekleşir, bu Türk dili eğitimi için de geçerlidir. Bu sebeple öğretmenler var olan şartlardan yararlanarak yeni olumlu imkânlar yaratmalılar. Bu yazıda, İstip "Gotse Delçev" Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde *Çağdaş Türk Dili* dersinde Türk dilini öğretmek için kullanılan iki dilli metinleri ve Türkçe-Makedonca kitapları tanıttık. Bu iki dilli Türkçe-Makedonca kitapların yararları çok yönlüdür, öğretmen ise sınıfın ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre onları değerlendirebilir: yeni kelime ve ifadeleri daha çabuk öğrenmesini sağlar, edebiyata karşı teşvik eder, edebiyat zevki gelişir, çeviri kabiliyeti gelişir, kaliteli yazmayı etkiler, iki dile karşı aynı değer verme duygusunu sağlar, olumlu kültür örnekleri verir, empatiyi uyandırır, kavrama kabiliyeti gelişir, işbirliğini geliştirir ve eğlenmeye yol açar.

Türkçe-Makedonca kitapların Türk edebiyatının tanıtılmasında da rolü büyüktür. Birçok ülke farklı kültürleri ve edebiyatları yakınlaştırmak amacıyla edebiyat çevirisini teşvik edip desteklemektedir. Bunların arasında Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın TEDA (Türk kültür, sanat ve edebiyatının dışa açılma) projesidir. Umarım gelecekte bu projenin sayesinde Makedonya'daki Türkçe-Makedonca kitapların sayısı artar ve yukarıdaki iki dilli kitapların listesi genişler.

BİBLİYOGRAFYA

1. Yalçın, Alemdar. (2006). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Akçağ Yayınları – Ankara;
2. Nuhoğlu, Murat Mualla. Özsoy, Tamer. Aydın, Ahmet. (2008). *Türkçe Öğretiminde Materyal Tasarımı*. Nobel Basımevi – Ankara;
3. (2011). *İlk, Orta ve Yüksek Öğretim Öğretmenlerine İkinci Dil Öğretimi El Kitabı*. (Türkçeye Çeviri: Ahmed, Oktay). Britanya Konseyi – Üsküp;
4. Leontiç, Mariya. (2011). Makedonya'daki Türkçenin Ana Dili ve Yabancı Dil Olarak Eğitiminde Kültürün Etkisi. *16. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu - Üsküp. Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu* – Ankara;
5. Leontik, Marija. (2011). The Upbringing Dimension of the Educational Institutions. (İngilizceye Çeviri: Илиев Крсте). *Зборник на трудови од VI Балкански конгрес за образование и наука „Современото општество и образование – The Modern Society and Education“. I том. Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“* – Скопје;
6. Ernst, Slavica Gisela. Mulhern, Margaret. (2003). Bilingual Books: Promoting Literacy and Biliteracy in the Second-language and Mainstream Classroom. *Reading Online*, 7(2): <http://www.readingonline.org/articles>.

Leontiç, Mariya. (2012). Türkçe-Makedonca Kitapların Türk Dilinin Öğretilmesinde ve Türk Edebiyatının Tanıtılmasında Etken Olarak. 17. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu, 7. 5. 2012, Üsküp

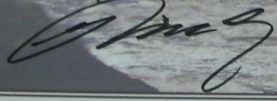
Leontiç, Mariya. (2012). Türkçe-Makedonca Kitapların Türk Dilinin Öğretilmesinde ve Türk Edebiyatının Tanıtılmasında Etken Olarak. 17. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu, Üsküp, Makedonya – Bildiriler – Ankara, 37-42.

KATILIM BELGESİ

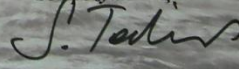
Sn. Doç.Dr. Marija LEONTIK

04 - 07 Mayıs 2012 tarihlerinde Makedonistan'ın Üsküp kenti Üsküp'te düzenlenen
17. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu'na bildiri ile katılmanızdan dolayı
şükran duygularımızın ifadesi olarak bu katılım belgesi takdim edilmiştir.

Prof. Dr. İrfan ÜNVER NASRATTINOĞLU
Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu Gen. Bşk.

Prof. Selami TAHİR
Sempozyum Başkanı

HKAK

HID-BAH-ŞEN-FEST

17.ULUSLARARASI TÜRK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

Üsküp-Makedonya, 05-06 Mayıs 2012

BİLDİRİLER

TÜRKÇE-MAKEDONCA KİTAPLARIN TÜRK DİLİNİN ÖĞRETİLMESİNDE VE TÜRK EDEBİYATININ TANITILMASINDA ETKEN OLARAK

Doç. Dr. Mariya LEONTİÇ

Özet: Son dönemde Türkiye ile Makedonya arasında her alanda iş birliği gelişti. Bunun neticesi olarak Türkçeye karşı ilgi arttı. Kurslarda ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölümlerinde Türkçeyi öğrenen öğrenci sayısı da arttı. Yeni şartlar, yeni kitaplar icap etti.

Türkçeyi öğreten öğretmenler var olan kitaplardan yararlanıyorlar, fakat onların yeni kitaplara da ihtiyaçları var. Başlangıçta, özellikle Türkçe-Makedonca iki dilli kitaplar öğretmenlere de öğrencilere de yararlı oluyorlar. Bunun yararını yıllarca hissettik ve bu tecrübeyi diğerlerine de bu bildiriyle aktarmayı amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Türkçe-Makedonca kitaplar, iki dilli kitaplar, iki dilli kitapların yararı

1.Giriş

Son dönemde Türkiye ile Makedonya arasında her alanda iş birliği gelişti ve bunun neticesi olarak Türkçeye karşı ilgi arttı. Türk dili genellikle kurslarda ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğrenilir.

Öğrenci Türk dilini öğrenmek için farklı dil eğitimi aşamalarından geçmektedir: ses eğitimi, dinleme eğitimi, okuma eğitimi, konuşma eğitimi, gramer eğitimi, el yazısı eğitimi, Türk edebiyatı ve Türk kültürü öğretimi. Bu dil eğitimi çalışmalarında başlangıçta yazılı metinlerin rolü büyüktür.

Kurslarda Türk dili genellikle gündelik iletişim için adım adım bol uygulamalarla okunur ve Türkiye’de hazırlanmış ve yayınlanmış Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme kitapları kullanılır. Burada anlamalı dinleme, konuşma, anlamalı okuma ve yazma dil becerilerinin iletişimsel yaklaşımları geliştirilir. Öğrencilere Türk dilini genişletmek için Türkçe-Makedonca ya da sade Türkçe kitapların okunması da tavsiye edilir.

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümlerinde geleceğin Türkçe öğretmenleri, profesörleri ve çevirmenleri yetişmektedir. Makedonya’da Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü “Aziz Kiril ile Metodiy” Üniversitesinin “Blaje Koneski” Filoloji fakültesinde ve “Gotse Delçev” Üniversitesinin Filoloji fakültesinde vardır. Her Bölümün ortak noktaları ve kendilerine ait özellikleri vardır. Bu Bölümlerde okuyan öğrenciler Türk dilini öğrenip Morfoloji, Sentaks, Türk edebiyatı, Türk dil tarihi, Türk diyalektolojisi, Osmanlı-Türkçesi ve benzer öğretime geçebilmeli. Türk dilini öğreten öğretmenler var olan kitaplardan yararlanıyorlar, fakat onların yeni kitaplara da ihtiyaçları var.

*“Gotse Delçev” Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Skopje-Makedonya